

ylimystö, ateenalaiset orjia pitävät maanomistajat.

Työ — ei ainoastaan orjan työ, vaan vapaa työkkin — oli heistä alentavaa, ja syystäkin. Sokrates ei laskenut liikoja sanoessaan: "Riikkamakauppiailta ja käsityöläiseltä (banausos) puuttuu sivistystä jo joutoajan vähyydenkin tähden, jota paitsi hyvä kasvatus on mahdoton. He oppivat vain sen, minkä heidän ammattinsa vaatii, tietäminen itsessään ei synnytä heissä viehätystä. Niinpä harjoittelevat laskutaitoa kaupan tähden, eivät lukujen luontoon tutustuakseen. Heillä ei ole voimaa pyrkiä mihinkään korkeampaan. Ammatin harjoittaja sanoo: kunnian ja opin tuottama mielihyvä on arvotonta rahavoittona verrattuna. "Olkoott sepät, rakennusmiehet ja suutarit kylläkin taitavia ammatissaan, he ovat enimmäkseen orjasieluja, he eivät tiedä, mikä on kaunista, hyvää ja oikeaa."

Sen jälkeen on taloudellinen kehitys jatkunut. Työn jako on kohonnut uskomattoman korkealle ja tavarrantuotanto on ajanut riistäjät sekä sivistyneet ansiotyön harjoittajain piiriin. Rikkaat menevät nykyään ansiotyöhönsä kuten talonpojat ja käsityöläisetkin. He eivät kokoontu gymnasioihin eikä akadmioihin, vaan pörssiin ja kauppapaikkoihin ja ne mietiskelyt, joihin he ovat väpuneet, eivät koske oikeuden ja totuuden käsitteitä, vaan villaa ja viinaa, venäläisiä lainoja, ja portugalilaisia korkokupponkeja. Heidän henkiset voimansa kuluvat kokonaan keinotteluun. Suoritetun "työn" jälkeen on heillä voimaa ja harrastusta ainoastaan mahdollisimman hengettömiin huvituksiin.

(Jatk.)

MUUTAMIA ENIMMÄN KÄYTETTYJEN YLEISM. SANOJEN SELITYKSIÄ.

Absolutismi — rajaton yksinvaltiut, hallitseminen ilman eduskuntaa; ehdoton rahtisuus.

Absoluuttinen — täydellinen, rajoitonta; a. enemmistö, ehdoton enemmistö, yli puolet annetuista äänistä.

Abstraktinen — käsitteellinen, aisteilla havaitsematon; vastakohta konkreettinen.

Aktiivinen — toimiva, vaikuttava; aktiivinen vastarinta, joka ilmenee vastustavissa teoissa; vastak. passiiviselle vastarinnalle, jossa vastustus on kielteistä laatu.

Allegorinen — kuvannollinen; kuvailun vertailemalla esitetty.

Allianssi — liitto kahden tai useamman valtakunnan välillä ryntäystä ja puolustusta varten.

Amatööri — henkilö, joka huvikseen harrastaa jotakin taidetta tai urheilua, vastak. sille, joka harjoittaa näitä ammattinaan.

Anarkia — täydellinen hallituksen ja järjestyksen puute yhteiskunnassa; anarkismi — yhteiskunnallisesti vallitsee oppisuutta, joka pyrkii yksilön vapauttamiseen itseään määräämiseen ja tahtoo kalkan esivallallisen pakon poltamista; anarkisti — anarkiaa tavoitteleva henkilö.

Anatomia — oppi elimellisten kappaleiden rakenteesta.

Antipatia — vastenmielisyys.

(Jatk.)

Jokainen kolmekymmentä vuotta vanha työläinen, joka uskoo, että nykyisessä yhteiskunnassa voipi rikastua, ansaitsee vähintään kuusi kuukautta kuruksuunetta köyhyytensä tähden.

JOULUKO VAI UUSI VUOSI?

Toverittaren numeroon 50 on lainattu Työmiehen joulusta nimim. A. P:n ylläolevan niminen kirjoitus, jossa kehoitetaan sosialisteja heittämään pois joulun juhlimisen ja alkamaan sen sijaan joulun Uudenvuoden päivää köyhälistölle tärkeämpänä ja suorempana juhlanakin kuin Joulu on. Tästä juhlakomennosta kuitenkin voidaan omata eri käsityksiä. Mikä on joulun?

Joulua ei alunperin ole juhlittu Kristuksen syntymäpäivänä, vaan erään toisen, koko pohjoisella pallonpuoliskolla asuvalle ihmiskunnalle erittäin tärkeän tekijän — valon — syntymäpäivänä. Jo paljon ennen Kristuksen syntymää juhlittiin joulupäivänä sen tähden, että aurinko, joka kuusi kuukautta on paennut yhä etemmäs etelää kohti, alkaa taaskin palata aikaisin muuttamaan pohjolan talvea kesäksi. Päivät pitenevät, yöt lyhenevät, pimeys vähenee, valo kasvaa, kunnes vihdoinkin auringon valo ja lämpö voittavat talven kylmän ja synkän yön — ja luonto kahleistaan vapautuneena puhkeaa kesän kukoistukseen, jota ilman ei edes meitäkään — luomakunnan kruunuja ja -taria — olisi.

(Turhaa ajan ja paistan hukkaa iulisi olevan selittää miksi aurinko näitä "puolivuosireissujaan" tekee.)

Mikä on kuusi kynttilöineen? Viime talvena oli Toverittaresa Lasten osastossa jonkun pikukutyön nimen yläpuolella kirjoitus, jossa paheksuttiin sitä, että haalilla oli koristettu kuusi, jolla "kapitalistit meitä lapsia pimitävät"!!

Surkeata kylläkin, jos sosialistit — valon puolesta taistelijat — niin lapsille kuusesta opettavat.

Kuusi kynttilöineen on valon symboli.

Kun muinaiset esi-isämme — pakanat — juhlivat jouluna valon juhlaa, tapahtui se ulkona jonkun suuren, taivasiin kurottautuvan kuusen ympärillä. Juhlamenot olivat täydellisesti uskonnolliset — tai pakanalliset — ja niitä johtivat sen aikuiset papit, joita nyt "kristityiksi" tultuamme haukkumme noidiksi. Uskonto aina mukautuu "ajan vaatimusten mukaisesti ja aina käyttäen varsinkin kaikki juhlit omiin tarkoituksiinsa.

Kun sitten kehityimme niin pitkälle, että rakensimme asuntomme avarammiksi ja aloimme oppia mukavuuksia, niin toimme kuusen sisälle, koristelimme sitä ja asetimme siihen taivaslaen tähtien asemesta kynttilöitä. Näin saatoimme juhlaa valon heräämistä sisällä — lämpimässä.

Onhan pohjolan kuusi sitä paitsi vihreä vuoden ympäri, joten se samalla on oiva kesän vohreyden symboli talvisydämenä.

Sitten tuli kristinusko. On pätevästi todistettu, että Kristus ei ole syntynyt jouluna, vaan useita viikkoja myöhemmin. Mutta kristinuskon organiseraajat käyttivät vanhaa juhlaa — joulua — hyväkseen, ja niin muutettiin hä-

nen syntymäpäivänsä muutamia viikkoja taaksepäin ja juhliittiin sitä silloin kun kansa oli tottunut ikimuistoista ajoista juhlimaan vuoden suurinta juhlaa. Vähitellen muutettiin joulun merkitys ja juhlan alkuperäinen tarkoitus hävitettiin.

Mikä sitten on uudenvuoden päivä?

Se on se päivä, jona kalenterivuosi on asetettu alkamaan — mielivaltaisesti asetettu. Se on eri uskonnoilla eri aikoina. Juutalaisilla se on syksyllä, kiinalaisilla helmikuussa ja "kristityillä" uudenvuoden päivänä. Ja muutamia vuosia sitten oli "kristittykin maailma" tästä "suuresta" juhlasta eri mieltä. Kreikkalaiskatoliset sitä viettävät 13 päivää myöhemmin kuin muut.

Tuonako päivänä meidän pitäisi juhlia? Materialistinen mailmankatsomus ei sitä edellytä. Vielä vähemmän se vaatii meitä jonakin määrättyinä päivinä tutkimaan erästä vissistä osaa entisestä elämästämme — ei "kylmän järjen" eikä edes "hehkuviene tunteittenkaan" valossa. Köyhälistö katsoo tulevaisuuteen ai, na, se joka hetki kaihoaa ja toivoo sitä päivää, jolloin sen kahleet laukeavat ja jolloin se voi juhlia sitä juhlaa, minkä vuoksi köyhälistö elää, abertaa, kärsii ja taistelee.

Tässä ei tarvitse kajota joululahjoihin, kortteihin ja sellaisiin. Ne vain muodostavat osan tämän juhlamenon muodoista, joista ei riipu juhlan merkitys.

Lyydi Gratchef.

ILOTON JOULU

Kirj. Tyyne J. M—ä.

Oli jouluaaton aatto-ilta. Kuu paistoi kirkkaasti juuri sataneen lumen päälle. Ilma oli mitä ihana, talvi-ilmoista puhuen. Joskus vaan pieni tuulenpuuskaus liiti halki ilmojen. Jokainen henkilö, joka ulkona kulki, oli täynnä touhua, ja kiirettä. Sillä olihan joulun lähellä. Jokainen henkilö oli joulun valmistuksia laittelemassa, kuten joululahjoja, ja kuusia koristelemassa, y. m. s. puuhissa.

Tämä tarina, josta aion kertoa, tapahtui eräässä pienessä kaupungissa, juuri Pariisin ulkopuolella. Tämä kaupunki oli kuuluisa Pariisin hienoimmille ihmisille — sillä siellähän he tapasivat huviloissaan kesänsä hauskaasti viettää. Vaikka täällä olikin paljon kesähuiloitakin, niin siitä huolimatta asui siellä köyhiä ihmisiä. Jotka suinkin varoistaan päättään voivat muuttaman pienen lahjan ostaa, tai muuta sen kaltaista, olivat nyt tänä iltana liikkeellä, niitä hommaamassa. Monissa rikkaissa perheissä polttivat he jo kynttilöitä ennen joulua. (Sillä kynttilät nähkääs olivat silloin hyvin korkeassa hinnassa, joten ainoastaan varakkaammat ihmiset niitä voivat ostaa oikein tuisnoittain.) Valokseen köyhemmät ihmiset polttivat päreit.

Kesähuvilain lähistöllä asui e-

räs rikas pariisilainen, nimeltään Bernoldo. Hänen oli täytynt tulla etemmäs maaseudulle asumaan hänen ainoan tyttärensä Elizabethin tähden. Elizabeth oli heikko terveydestään, joten raitis ilma, ja hiljaisempi seutu olisi hänelle suotuisempaa kuin Pariisin suurkaupunkielämä. Elizabeth oli vasta 14 vuoden vanha, mutta nuoresta iästä huolimatta, oli hän saanut elää ja nähdä loistoelämää, sillä hän oli rikas. Hänellä oli kaikkia mitä hän vain tarvitsi, paitsi yhtä, ja se oli — äitiä. Vaan Elizabeth ei osannut tätä kaivata, sillä hänen äitinsä oli kuollut monta vuotta sitten, silloin — kun Elizabeth oli ollut hyvin pieni. Hänellä oli monet kamaripalvelijat, joita hän komentei päiväkaudet. Hän oli hyvin itsekäs ja ylpeä. Jos hän joskus tapasi, kun hän oli ulkona kävelemässä, jonkun köyhän tytön, niin hän ei ollut näkevinäänkään häntä. Ja jos joskus joku kerjäläinen kysyi häneltä apua, puhui hän vaan pienelle koiralleen, jota hän kuljetti mukanaan. Siis Elizabeth piti koirakiin paljon suuremmissa arvossa kuin köyhää ihmistä.

Elizabethin kotona myös puuhailtiin jouluhommissa. Kaikki palvelijat olivat mitkä missäkin työssä. Toiset "kuusta" koristelivat, toiset leipoivat hienoja leivoksia heidän herrallensa, ja heidän armolliselle neitilleen, niinkuin heitä kutsuttiin. Yksi palvelija, nimeltään Edna Bodice, oli neiti Elizabethin pääpalvelija. Hänen täytyi pukea neidin, siistiä hänen huoneensa, j.n.e.

Edna Bodice oli vasta 17 vuotias, siis kolme vuotta vanhempi Elizabethia. Mutta Ednan oli täytynt paljon kärsiä maailmassa, siitä huolimatta että hän oli nuori. Ednan vanhemmat olivat köyhiä, joten hänen oli täytynt olla jo 9-vuotisesta jonkunlaisia askareita toimittamassa muille ihmisille, että saisi edes ruokansa tienattua. Ednan kotona on 7 lasta, joita hänen äitinsä on ottanut 2 lisää hoidettavakseen saadakseen siitäkään vähän rahaa. Pyykinpesulla hän myös ansaitsee muutamia ropoja. Ednan isä on auttamaton juoppo. Hän ei kulje työssä kun hän ei tahdo antaa jaksaa, mutta hän silti antaa sen kauhean paholaisen, viinahimon, hänessä vallita. Ja sitä hän myös suuremmaksi kasvattaa, kun hän juo joka rovon, jonka hän saa ryöstettyä puolisoiltaan, perheen äidiltä, joka kovasta ottaa kaiken rahan.

Edna, työnsä tehtyään, pääsi kotiaan joulua viettämään. Kotiaan kohden astellessaan hän kuvitteli sitä hauskuutta, joka hänelle on tuleva huomenna, nimittäin jouluaattona, ja jouluna myös. Hän kuvittelee että heillä on kotona kaikkia hienoja leivoksia, ja joulukuusi ja vielä kynttilöitäkin, niinkuin hän on koko päivän laittanut palveluspaikassaan. Näin kulkiessaan unelmassaan tietä pitkin, hän yhtäkkiä kuulee kauheaa melua. Hän juuri sen kautta herää ajatuksistaan ja huomaa itsensä ka-